

דברות קודש

מאת
נ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פרשת בהר - ל"ג בעומר

נאמטא

©
כל הזכויות שמורות
ל'איגוד חסידי בוסטון' {ע"ד}
שע"י קהל 'קדושת פינחס' באסטאן
רח' נועם אלימלך 2 ביתר עילית.

להנצחות לדגל שמחה
או לעילוי נשמת
ניתן לשלוח מייל:

A0799326426@GMAIL.COM

058-325-4668

עיצוב וסדר:
א.י.ש. אשדוד
0527627127

פרשת בהר

נמצאנו למדים מכאן מוסר גדול להאב, דכל מה שעושה האב אזי 'בניו עמו'. אם האב מתנהג בדרך של עבדות אזי בניו ג"כ גדלים בדרך של עבדות, ובאם האב משתחרר מכל מיני העבדות אזי ג"כ בניו גדלים ומתחנכים בדרך של שחרור מהעבדות. והוא יסוד גדול בחינוך הילדים.

וכי ימוך אחיך עמך ונמכר לך וגו' עד שנת היבל יעבד עמך ויצא מעמך הוא ובניו עמו וגו' (ויקרא כה, לט - מא). ורש"י פירש הוא ובניו עמו, אמר רבי שמעון אם הוא נמכר בניו מי מכרן, אלא מכאן שרבו חייב במזונות בניו. והיינו שכשנמכר נמכר גם עם בניו, וכשיוצא לחרות אזי יוצא ג"כ עם בניו.

מתוך קידושא רבא פרשת בהר בחוקתי תשפ"א

ל"ג בעומר

מקום שנותנין עיניהן מיד נשרף, יצתה בת קול ואמרה להם להחריב עולמי יצאתם, חזירו למערכתכם, הדור אזול איתיבו תריסר ירחי שתא, אמרי משפט רשעים בגיהנם י"ב חדש, יצתה בת קול ואמרה צאו

איתא בגמרא (שבת לג:): שמאחר שמלכות רומי רצה להרוג רבי שמעון בר יוחאי נחבא במערה לשתים עשרה שנה, כשיצאו מהמערה, חזו אינשי דקא כרבי זורעי, אמר מניחין חיי עולם ועוסקין בחיי שעה, כל

להתייצב בכל מקום ובכל זמן שבו בני ישראל יבצעו ברית מילה. כך תראה אתה בעצמך ותעיד על כך שבני ישראל שומרים על הברית הזו ולא מפרים אותה. ומאז, בכל ברית מילה אליהו הנביא בא לראות ולהעיד לטובת עם ישראל, ששומר את הברית הנצחית עם הקב"ה.

כמו כן אפשר לומר שהאש של ההדלקה מסמל האש של רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו שראו אנשים שעוסקין בהווית העולם הזה, ואמרו מניחין חיי עולם ועוסקין בחיי שעה, וכל מקום שנתנו עיניהם מיד נשרף. ואנו שרוקדים מסביב להדלקה מסמלים את היהודי שראו אחרי שיצאו מהמערה בפעם השני, עם שני חבילות של הדסים אחד כנגד זכור ואחד כנגד שמור, ועל זה אמר רבי שמעון חזי כמה חביבין מצות על ישראל, אנו מסמלים אלו שחביבין עליהם המצוות ומגיעים לרקוד לכבוד ההילולא של התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי.

יעזור השי"ת שתורתו תהא מגן לנו והוא ימליץ טוב בעדנו, ונזכה לכל ההשפעות עדי נזכה לביאת גוא"צ בב"א.

ממערתכם, נפקו כל היכא דהוה מחי ר' אלעזר הוה מסי רבי שמעון אמר לו בני די לעולם אני ואתה, בהדי פניא דמעלי שבתא חזו ההוא סבא דהוה נקיט תרי מדאני אסא ורהיט בין השמשות, אמרו ליה הני למה לך, אמר להו לכבוד שבת, ותיסגי לך בחד, חד כנגד (שמות כ, ז) זכור וחד כנגד (דברים ה, יא) שמור, א"ל לבריה חזי כמה חביבין מצות על ישראל יתיב דעתייהו.

ונראה לומר דענין ההדלקה שעושים בל"ג בעומר הוא באותו בחינה שאליהו הנביא מגיע לכל ברית מילה. אחרי שאליהו הנביא ניצח את נביאי הבעל בהר הכרמל כשהוריד אש מן השמים (עיי' במלכים א יח), רצה אחאב להרוג את אליהו, ואליהו נמלט, וכעבור ארבעים יום של מנוסה הגיע למערה בהר סיני, במערה התגלה אליו הקב"ה ושאל אותו מה לך פה אליהו, ותשובתו של אליהו הייתה, קנא קנאתי לה', כי עזבו את בריתך בני ישראל, ויבקשו את נפשי לקחתה (שם יט, י), במדרש איתא (שיר השירים רבה, א, ו) שכוונת אליהו הנביא באמרו כי עזבו את בריתך, שכלל ישראל עזבו המצוה של ברית מילה, מיד נזף הקב"ה באליהו ואמר לו עליך

ונראה לומר דהנה איתא בספרים הק' דיש בחינה של גאולה כללית, ויש בחינה של גאולה פרטית, וא"כ בהאי יומא דהילולא של רשב"י הזמן מסוגל לגאולה כללית ופרטית.

יעזור השי"ת שתורתו תהא מגן לנו והא ימליץ טוב בעדנו, ונזכה בין לגאולה כללית, ובין לגאולה פרטית עדי נזכה לביאת גוא"צ בב"א.

ידועים דברי הדגל מחנה אפרים (בשלח) שכתב ע"ד דאיתא בזוהר הק' (נשא אות ז) בספרא דא יפקון מן גלותא, ועיי"ש שמבואר עוד יותר כשיתגלה הספר הזוהר בדא יפקון מן גלותא, וזה שמרומז בפסוק (שמות יד ח) ובני ישראל יוצאים, היינו מן הגלות כנ"ל, ביד רמה, ותרגומו בריש גלי, ברי"ש ראשי תיבות רבי שמעון בן יוחאי גלי, כשיתגלה ספרו הקדוש ספר הזוהר בדא יפקון מן גלותא.

לחיים טיש לאחר מעמד ההדלקה ליל ל"ג בעומר תשפ"א

דברי חיזוק בכניסת השבת שב"ק פר' אמזר תשפ"א בעקבות האסון בליל ל"ג בעומר באתרא קדישא מידון

הוא שנשמח בקדושת השבת, ואפילו בשבת כזאת שאחרי האסון הנורא, נקים 'ונם יגון ואנחה'.

אנחנו מאמינים בני מאמינים שטוב ה' לכל ורחמיו על כל מעשיו, ונסתרים דרכי ה', וכמו שאמרתי פעם לבאר במה שאנו אומרים בכרכה ראשונה של שמונה עשרה, גומל חסדים טובים וקונה הכל. ולכאורה אם הקב"ה גומל חסדים, אזי בודאי שהחסדים הם גם כן טובים. אלא

במשנה במסכת שבת (פ"ד משנה ג) רבי שמעון אומר כל ישראל בני מלכים הם, ואיתא בשם זקני הרה"ק בעל הפלאה זי"ע ש'מלך' הוא ראשי תיבות של ה'ג' אברים מח לב וכבוד, אצל מלך המוח שולט על הלב, ואנו כבני מלכים צריכים לדעת שעל אף ההרגשה הכבדה שיש אצל כל אחד אשר בשם ישראל יכונה ואכן שרצון ה' הוא שנתאבל, וכן רצון ה' הוא שנעשה חשבון הנפש, עכ"ז כעת שפורסת השבת קודש כנפיה רצון ה'

בשלחן ערוך (אר"ח תצג) של"ג בעומר הוא יום שמחה משום שתלמידי רבי עקיבא פסקו מלמות ביום זה. ואולי יש לעורר ולומר עפ"ז דאם בל"ג בעומר השתא מתו הרבה אנשים כ"כ, מסתמא שאנחנו עדיין צריכים לתקן את הענין שלא נהגו כבוד זה לזה, ולכן יש לכל אחד לתקן עצמו הרבה בענין זה.

דיברתי היום בער"ש עם אחד מגוסי שליט"א, ואמר לי שמה שארע במירון, הוא דבר שלא נבין עד ביאת המשיח, ואולם השבתי אותו ע"ד מליצה על עם ישראל כי חושבני כי זה הוא מחבלי משיח, שהרי כבר ידענו צרות וחבלי משיח במשך הדורות, אבל צרות וחבלי משיח כאלו הם צרה שלא זכורה כמותה, וכנראה שמשיח כבר עומד אחר כתליו לגאלנו.

עם ישראל הקדושים שרים בזמירות של שבת מעין עולם הבא יום שבת מנוחה, כל המתענגים בה יזכו לרוב שמחה, מחבלי משיח יוצלו לרוחה וכו'. ונראה לי לומר שאלו שבשבת זו שמחים בקדושת השבת, ולא נותנים להמצב ויגון להשבת מאתנו את שמחת השבת, יזכו שמחבלי משיח יוצלו לרוחה פדותנו תצמיח ונס יגון ואנחה בביאת גוא"צ בב"א.

שיש לומר שאנו הפצים בכאלו חסדים שנראה בהם את הטוב, וכלי הצמרכות לומר עליהם פירושים מדוע הם חסדים טובים. וכמו שאומרים בפסוקי דזמרא 'הראנו ד' חסדך' שמבקשים לזכות לראות את הטוב והחסד. וזה מה שאנו מבקשים גומל חסדים טובים. ומהו ההכרח שחסדיו השי"ת הם חסדים טובים, וקונה הכל, שהרי הכל הוא של הקב"ה, והוא שולט על הכל. ורק כשרואים את הכל דהיינו את כל התמונה רואים שהם חסדים טובים.

ידוע ההלכה שאין אבילות ואנינות בשבת (מ"ק כד., שו"ע או"ח קס"ז), ונראה לומר הטעם בזה דהנה שבת היא עדות שהקב"ה ברא את העולם, כמו שנאמר (שמות לא יז) כי ששת ימים עשה ה' את השמים והארץ וביום השביעי שבת וינפש, וכן בשבת שאנו מכריזין שהקב"ה ברא את העולם, אנו גם מאמינים שהוא מנהיג את העולם, והוא מנהיג העולם באופן הטוב והנעלה ביותר שאפשר. ולכן לא שייך אבילות ואנינות בשבת.

איתא בגמרא (יבמות סב:) עשרים וארבע אלף תלמידים היו לו לרבי עקיבא וכולן מתו בפרק אחד מפני שלא נהגו כבוד זה לזה. ואיתא

מתוך דעווא דדעוויזן שב"ק פד' אמור תשפ"א
בעקבות האסון בליל ל"ג בעומר באתרא קדישא מירון

כעת כשאנחנו נמצאים בזמן של רעוא דרעוין עדיין אנו שרויים עמוק תוך האבל הכבד שפקד את העולם היהודי עם הסתלקותם לשמי מרום של עשרות נשמות טהורות שעלו ונתעלו במעלות קדושים בהר הקודש מירון בליל ל"ג בעומר, ולכן מחובתי לומר בזמן הזה מעט דברי נוחם וחיזוק.

אמרנו חז"ל (בר צב ב, תנחומא מקץ פ"י) על השם ש-די, מי שאמר לעולמו די יאמר לצרותינו די. ולכאורה הדברים צריכים ביאור מהו כוונת המדרש, ושמעתי פעם לפרש דהנה אמרו חז"ל (תגינה יב.) אמר רב יהודה אמר רב בשעה שברא הקב"ה את העולם היה מרחיב והולך כשתי פקעיות של שתי עד שגער בו הקב"ה והעמידו, שנאמר (איוב כו יא) עמודי שמים ירופפו ויתמהו מגערתו, והיינו דאמר ר"ל מאי דכתיב (בראשית לה, יא) אני קל ש-די, אני הוא שאמרתי לעולם די.

וביאור דברי הגמרא הם, דהנה הקב"ה בתחילת הבריאה ברא עולמו בענין של צמצום (ראה ריש ספר אוצרות חיים), שצמצם שכינתו ית' שהוא אין סוף לברוא עולם גשמי

ומצומצם, כדי לתת שכר לאדם ע"י הבחירה כמה שהוא בוחר במוב ורואה אלוקתו ית"ש המצומצם בתוך הבריאה, והיו העולמות מתפשטים עד שאמר להם די, דהיינו דהעולמות היו מתגשמים יותר ויותר עד שאמר להם די, שראה הקב"ה דאם יתגשם יותר לא יהיה אפשרות לאדם לבחור ולראות אלוקתו ית"ש בתוך הבריאה מרוב התגשמותו, ולכן אמר לעולמו די.

ובזמן כן יאמר לצרותינו די, שהרי זה שמביא הקב"ה צרה לאדם הוא בשביל שידע ויכיר בבוראו, ואולם גם בתוך הצרות צריך להיות האפשרות לראות אלוקתו ית"ש, כי יש ל"ע פעמים שיבוא צרה גדולה כ"כ שמגיע לכזה הסתר פנים שאי אפשר כבר לראות אלוקתו ית"ש בתוך הצרה מרוב ההסתרה, וכן אנו מבקשים שכמו שכשברא עולמו אמר די מאחר שא"א שיהיה עוד התפשטות הגשמי, כך גם יאמר לצרותינו די שלא יבוא עלינו צרות גדולות ומרות כאלו שלא נוכל לראות משם את השם.

וזדו בקשתינו כעת מלפני אבינו אב הרחמן, שאחר שהתרגשה עלינו

הצרה הגדולה כ"כ שכמעט ולא היה
 כמותה בדור הזה, אזי יאמר לצרותינו
 די, כי אמנם שנסתרות דרכי השם
 אבל רבים המה שצריכים חיזוק גדול
 ומתהלכים שפופים ודווים על כי למה
 עשה ה' ככה.

יעזור השי"ת שכבר לא ישמע שוד
 ושבר בגבולנו, ושהשי"ת יחזק
 את ליבותינו השבורים והרצוצים, ויהא
 רעוא שנוכה לראות בנחמת ציון
 בבנין בית המקדש בכיאת גוא"צ
 כב"א.

שב"ק פרשת אמור תשפ"ב

ליל שבת קודש

בשמחת השלום זכר לנכד ידידנו הרה"ח ד' שמואל דוב הדשטיין הי"ו
בן לחתנו הר"ד חיים אלעזר גגולד הי"ו

(שבת י:) מתנה טובה יש לי בבית גנוי
ושבת שמה ואני מבקש ליתנה
לישראל, ויו"ט הוא בבחינת אתערותא
דלתתא, ע"י קידוש בית דין והכנת
הגוף בקדושה וטהרה.

אמנם יו"ט של פסח הראשון שאז
היה גאולת מצרים היו ישראל
משוקעים במ"ט שערי טומאה, ולא
היה בידם מעשים טובים, כדכתיב
(יחזקאל מז ז) ואת ערם ועריה, והקב"ה
נגלה להם בכבודו ובעצמו, והגביה
את בני ישראל למעלה ממדרגתם
והכנתם, והיה אז אתערותא דלעילא
בתורת מתנה כמו שכת.

ואמר הרה"ק הנ"ל שעדיין יש להבין
בהא דשבת הוא בבחינת
אתערותא דלעילא בבחינת מתנה, א"כ
לפי זה יש להבין מה דאמרינן בגמרא
(עבודה זרה ג.) מי שמרח בערב שבת

וספרתם לכם ממחרת השבת מיום
הביאתכם את עמר התנופה
וגו' (ויקרא כג טו).

איתא בחז"ל (מנחות סה:) כי שבת
האמור בפסוק כאן הכוונה
ליו"ט, וצריך טעם למה קראתו תורה
כשם שבת, וגם למה תלתה התורה
הספירה במחרת השבת, הו"ל למימר
'וספרתם לכם מיום הביאתכם את עמר
התנופה'

ואמר הרה"ק מהרי"ד מבעלזא זי"ע
על פי הגמרא (פסחים קיז):
דבשבת אומרים מקדש השבת, כי
השבת מקודש וקיימא אף בלי קידוש
בית דין, אבל ביו"ט אומרים מקדש
ישראל והזמנים, כי השי"ת מקדש את
ישראל, והם מקדשים את הזמנים ע"י
קידוש החודש. ושבת הוא בבחינת
אתערותא דלעילא כדאיתא בגמרא

בספרים הקדושים מדמים ענינה של ספירת העומר למה שאמרו חז"ל (נדה ל): שתינוק במעי אמו נר דלוק לו על ראשו וצופה ומביט מסוף העולם ועד סופו ומלמדין אותו כל התורה כולה, והוא הענין של אתערותא דלעילא בתורת מתנה כמו שהיה ביציאת מצרים. וכיון שבא לאויר העולם בא מלאך וסטרו על פיו ומשכחו כל התורה כולה, כדי שיוכל בכוחות עצמו להגיע למודריגות הקדושה.

ולבן המנהג שעושים שלום זכר ואוכלים 'ארבעס' שהוא מאכל של אבלים על שהוא עגול ומראה על הענין שמיתה הוא גלגל החזור בעולם, והכל כדי לנחם הרך הנולד על שנעלם ממנו התורה שלמד במעי אמו.

ועושים שלום זכר כליל שבת קודש, להראות שהנחמה הוא שגם בעולם הזה יש אותו בחינה של אתערותא דלעילא שהיה לו במעי אמו, רק החילוק הוא שכדי להגיע לשבת בעולם הזה צריכים לטרוח כמו שאמרנו מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת, ואח"כ עושים הברית מילה שהוא הבחינה של אתערותא דלתתא, שהוא נעשית ע"י מעשה שלנו, ולפני

יאכל בשבת, והרמז ג"כ אל הכנת הקדושה. אלא אף דשבת הוא בבחינת מתנה, מ"מ צריך להתקדש ולטרוח לזכת למתנה זאת, וכן היה בפסח ראשון, שהוצרכו לדם פסח ודם מילה לזכות לקדושה של מעלה.

ולפי זה מובן הטעם שפסח נקרא שבת, וכן בכל שנה ושנה יש התעוררות קדושה כמו ביציאת מצרים, כידוע שבכל המועדים יש התעוררות קדושה כבימים הראשונים.

והנה כתבו בספרים הקדושים (פרי עץ חיים שער ספירת העומר א) דתכלית הספירה הוא כדי שמן הקדושה שהיה לנו פסח בבחינת מתנה, יעשה בעצמו הכנה לקדושה של חג השבועות זמן מתן תורתינו, ואם יקשה דבר זה בעינינו לפי מיעוט ערכינו ושפלותינו, אבל הלא הקדושה הראשונה מחג הפסח אשר היה לנו בבחינת מתנה, נשאר אצלנו כקדושת שבת, ובאמצעה יקל דבר זה.

וזהו הכוונה 'וספרתם לכם ממחרת השבת' ולא יקשה בעיניך דבר זה, אחר שכבר ניתנה הקדושה במתנה בבחינת שבת, מעתה אם תרצו תוכלו לספרו כראוי, ע"כ.

אח"כ הוסיף רבינו ואמר: שהגם שהלילה הוא גם ה'זואך נאכט' (שמחת הברית התקיימה ביום השבת) ובדרך כלל בוואך נאכט מספרים את הסיפור הידוע של הבעל שם טוב שמסוגל לשמירה, אך בליל שבת קודש שעליו נאמר (זוה"ק תרומה קלה). וכל שולטני רוגזין ומארי דדינא כלהו ערקין, אין ענין לספר סיפור זה, כי שבת עצמה שמירה היא.

שעושים ברית צריכים לעבור שבת שהוא אתערותא דלעילא כדאמרן.

יעזור השי"ת שיזכה ר' חיים אלעזר שיחי' להכניסו בכריתו של אברהם אבינו ולגדלו לתורה לחופה ולמעשים טובים, ויזכה ר' שמואל דוב וכל הסבים והמשפחות לראות מלוא חפניים נחת ותענוג דקדושה ממנו ומכל יוצ"ח עדי נזכה לביאת גוא"צ בב"א.

קידושיא רבא בצפרא דשבתא

שמחת הברית לדרך הנולד צבי בן להר"ד חיים אלעזר גגולד הי"ו נכד ידידנו הרה"ח ר' שמואל דוב הדשטיין הי"ו

זקני הק' בעל הפלאה זי"ע מבאר המדרש בספרו פנים יפות, על פי מה שפירשו חז"ל (ש"ר טו) במה שנאמר בשיר השירים (ב ה,י) 'קול דודי הנה זה בא מדלג על ההרים וגו', ענה דודי ואמר לי קומי לך רעיתי יפתי ולכי לך. כי בהיות ישראל במצרים היו משוקעים בנו"ן שערי טומאה ובחסדי ה' העלם שלא בדרך הליכה עד חמישים שערי קדושה, ועל שם זה נקרא פסח שהוא לשון דילוג וקפיצה והיה ההכרח שלא ישתקעו ח"ו, כמו

וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאתכם את עמר התנופה וגו' (ויקרא כג טו).

איתא במדרש (ויקרא רבה כח ו) לעולם אל תהי מצות העמר קלה בעיניך שעל ידי מצות העומר זכה אברהם לירש את ארץ כנען, הדא הוא דכתיב (בראשית יז ח) ונתתי לך ולזרעך אחרך, על מנת (שם פסוק ט) ואתה את בריתי תשמר, ואיזה זה מצות העומר.

(בראשית ב' י) ונהר יוצא מעדן וגו', והרמוז על זה כי חמישים שערי קדושה נאצלים מה' ראשונה של שם הוי"ה ב"ה, וחמישים פעמים ה' הם ר"ן והם אותיות נהר, וכמו כן ח"ו בנפילה בנו"ן שערי טומאה נקרא עבר הנהר, פירוש לצד אחר שהם נו"ן תרעים דבסימטרא אחרא והיא מצולת ים, כי ים מספרו חמישים.

וזה מה שכתוב ואקח את אביכם את אברהם מעבר הנהר בשנת מ"ט ללידתו, והיה צריך סעד לתמכו להעלותו עד חמישים שנה שהיה בן צ"ט שאמר לו הקב"ה התהלך לפני והיה תמים (שם י"א א).

ואמרו חז"ל (ב"ר ל' י) שלא היה צריך סעד לתמכו ובזכות זה נתן לו ארץ ישראל, והיינו דאמר שימי העומר הרומזים עליות חמישים שערי קדושה הם בחינת אברהם שנאמר התהלך לפני והיה תמים. עכ"ל של בעל הפלאה.

ועל פי דבריו נראה לומר, שכשמכניסים תינוק בכריתו של אברהם אבינו מיד הוא מקבל המדרגות שהיו לאברהם אבינו בעת שנכנס לכרית, דכמו שבכריתו של אברהם אבינו הגיע לחמישים שערי

שאמרו חז"ל (ברכות ד':) במערבא מתרצי נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל הכי, נפלה ולא תוסיף לנפול עוד, קום בתולת ישראל, דהיינו כשנפלה ונשתקע עד שער החמישים, שאין להוסיף על הנפילה זו, אז קום בתולת ישראל, והוא מה שכתוב (ישעיהו סג ט) באהבתו ובחמלתו הוא גאלם וינמלם וינשאם כל ימי עולם, דהיינו נו"ן שערי קדושה שנקראו ימי עולם לעולמו של יובל, וכל זה היה בליל פסח, והיינו דאמר הנה זה בא מדלג על ההרים.

אבל אח"כ נסתלקה הקדושה למעלה להשגיח עליהם מרחוק, ואמר להם קומי לך רעיתי יפתי ולכי לך, כלומר כיון שניצלו מטומאת מצרים, ילכו בכח עצמם ממדריגה למדריגה במ"ט ימי העומר עד יום החמישים ששיבילו את התורה.

ובן היה באברהם שהכיר את בוראו כשהיה בן מ"ח שנה (ב"ר ל' ח), כי קודם לכן היה שקוע במ"ט שערי טומאה כמו שאנו אומרים בהגדה מתחילה עובדי עבודה זרה היו אבותינו שנאמר (יהושע כד ב-ג) בעבר הנהר ישבו אבותיכם מעולם וגו' ואקח את אביכם את אברהם מעבר הנהר וגו', ירמוז כי חמישים שערי קדושה נקראו נהר, כמו שכתב בזוהר הק (יתרו פג.) בפסוק

טובים, ויזכו כל הסבים והמשפחות לראות מלוא חפניים נחת ותענוג דקדושה ממנו ומכל יוצ"ח עדי נוכח לביאת גוא"צ בב"א.

קדושה, כן כל תינוק שמכניסים בכריתו של אברהם אבינו מגיע מיד לדרגה זו. יעזור השי"ת שיוכה אביו לגדלו לתורה לחופה ולמעשים

דעו דרעוין

שבשעת שמהרהר מאותו המצוה, אין היצר הרע יודע כלום, וכדאיתא בשל"ה הק' (פ' וזאת הברכה) דאין המלאכים יודעים מחשבות אדם, ורק הקב"ה יודע מחשבות אדם, ולכך ההתלהבות גדולה כל כך, אבל כשבא לעשות המצוה בפועל ממש, אז בא כח היצר הרע ומקררו מלעשות המצוה.

וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאתכם את עמר התנופה שבע שבתות תמימת תהיינה (ויקרא כג טו).

איתא במדרש (ויקרא רבה כח ג) אימתי הן תמימות בזמן שישראל עושין רצונו של מקום.

בשבוע הבעל"ט (יום המשי י"א אייר) יחול יומא דהילולא קדישא של זקני הרה"ק ר' נפתלי מראפשיץ זי"ע. ראיתי מובא שהרה"ק רבי שלום מבעלזא זי"ע אמר שהרה"ק רבי שלום מקאמינקא זי"ע שאל את הרה"ק מראפשיץ מפני מה כשאדם עושה איזה מצוה אזי לפני המצוה הוא מלא התעוררות והשתוקקות לאותו מצוה, אבל כשבא לעשות את המצוה בפועל אזי ההשתוקקות נתקרר אצלו, ואין לו שום התעוררות לאותו המצוה. והשיב לו הרה"ק מראפשיץ, לפי

ולפי דברים אלו ביאר הרה"ק מהר"י מבעלזא זי"ע כוונת המדרש 'אימתי הן תמימות', היינו מתי יכולין להיות ימי הספירה תמימות בלי שום פגם, 'בזמן שישראל עושין רצונו של מקום', היינו כשישראל מראין ההתלהבות וההשתוקקות בשעת עשיית המצוה, וזהו 'עושין' היינו כשעושין המצוה ומוציאין את המצוה אל הפועל, באותו אופן כמו הרצון, 'רצונו של מקום', היינו כמו בשעה שרוצין ומהרהרין לעשות המצוה.

השעורים שהוא מאכל בהמה, והוא כדוגמת סוטה שמביאה קרבנה מן השעורים לפי שעשתה מעשה בהמה (במדבר ח טו וברש"י שם). כי באמת מצד עצם מעשה האכילה שווה האדם לבהמה, אמנם כאשר תהיה אכילתו בקדושה ולשם שמים שגבה מעלתו בה עד מאוד.

ובזה מבאר כוונת חז"ל (אבות דרבי נתן א) כיון ששמע אדם הראשון שאמר לו הקדוש ברוך הוא 'ואכלת את עשב השדה' (בראשית ג ח), מיד נודעו אבריו. אמר לפניו ריבוננו של עולם אני ובהמתי נאכל באבוס אחד. שהכוונה, שנודעו אדם הראשון לפי שמצד עצם המעשה הגשמי הזה שווה בו האדם לבהמה, ואמנם עבודת האדם הוא לקדש אכילתו וכל מעשיו הגשמיים לעשותם לשם שמים, ובוה גשתנה טובא כל ענין אכילתו, דלא זו בלבד שאינו דומה כלל למעשה הבהמה, אלא אדרבה מעלה ומרומם את כל הגשמיים על ידה.

וזה הרמז בפסוקים כי תבואו אל הארץ וגו' והניף את העומר (ויקרא כג יא), דכביאת בני ישראל אל ארץ חמדה, יהיה עליהם מעתה העבודה של 'הניף את העומר' להניף

ב"ק אאזמו"ר זי"ע מבאר הטעם שנאמר 'וספרתם לכם', ולא היה די לומר 'וספרתם ממחרת השבת', ואמר דהנה ידוע מה שמבואר בספרים הק', כי לא דיים בקיום המצות במעשה בלבד, אלא העיקר שיהיו ג"כ בכוונה שלימה, והוא רמזו בתיבת 'לכם', שהוא ראשי תיבות, לב, כליות, מוח, שצריך שיהיה קיום המצות בכוונת הלב, ובטהרת המחשבה שהיא במוח, ובשיעבוד כל הרצונות והתאוות, שמוגיעות מן הכליות כמו שאמרו (ברכות סא). כליות יועצות. וזהו שרמזו כאן ב'וספרתם לכם'.

ב"ק אאזמו"ר זי"ע מביא המדרש (ויקרא רבה כח ו) לעולם אל תהי מצות העומר קלה בעיניך שעל ידי מצות העומר זכה אברהם לירש את ארץ כנען, הדא הוא דכתיב (בראשית יז ח) ונתתי לך ולזרעך אחרך, על מנת (שם פסוק ט) ואתה את בריתי תשמר, ואיזה זה מצות העומר.

ואמר לבאר עומק כוונת המדרש כמה נתייחדה מצות העומר שעל ידה דוקא זוכין בני ישראל לירושת הארץ, בהקדם מה שכתבו הספרים הק' דלכן קרב העומר מן

עולם' בהתלהבות גדולה מאוד, אבל להביא את זה שגם במעשה שבאמת נתקן המעשים שלנו שיהיו באופן יותר געלה זו עבודה רבה, היינו שיהיה וספרתם לכ"ם, בלב, כליות ומוח, ועל זה אומר המדרש אימתי הן תמימות בזמן שישראל עושין רצונו של מקום, כשעושים המצוה ומוציאים את המצוה אל הפועל, באותו אופן כמו הרצון, היינו כמו שרצה במחשבתו כדאמרן.

בהמשך הפרשה כתיב בענין לחם הפנים, ביום השבת ביום השבת יערכנו לפני ה' תמיד מאת בני ישראל ברית עולם (שם כד ה). ודקדקו המפרשים על כפל הלשון של ביום השבת.

וראיתי מובא בשם הרה"ק מהר"א מבעלזא זצ"ל ביאור בענין זה, בהקדם דברי אביו הרה"ק מהרי"ד זצ"ל שפירש מה דאיתא בגמרא (מנחות צו:) פלוגתא ר' מאיר ורבנן בהא דכתיב (ויקרא כד ז) ונתת על המערכת לבונה זכה, אם הלבונה היה על המערכת ממש, או בין ב' המערכות, ואמר ענין הפלוגתא דאיתא במדרש תדשא (פ"א) שיש שני מובחות, מובח הפנימי רומז על תיקון הנפש כדכתיב (שמות ל ט)

ולאחרים את עומר השעורים ואת המעשים הגשמיים כאכילה ושתיה לעשותם לשם שמים. ולפי שבמדבר היה מאכלם כולו רוחני, לחם מן השמים, ומי הבאר, משא"כ מעת ביאתם לארץ יתקיים בהם 'בועת אפיך תאכל לחם', על כן הוצרכו להזהירם על כך, שיהיה אכילתם לשם שמים.

ובזה מיישב כוונת המדרש, שע"י מצות העומר זכה אברהם לירש את ארץ כנען, פירוש, כי בזכות עבודתם שיעבדו את ה' בארץ ישראל, ותהיה אכילתם לשם שמים, מה שלא היה להם במדבר מעין עבודה זו, ויניפו וירוממו את מעשה הבהמה לעבודה קדושה ונעלה, כרומזו במצות העומר, זכות זה הועיל להן שזכו להיכנס לארץ.

הרי אנו רואים שחלק העבודה בימי הספירה הוא להעלות ענין האכילה שיהיה באופן געלה ולשם שמים. והאמת שכולנו חפצים לעשות רצונך ולאכול כיאות, אבל להוציא מכוח אל הפועל, שלמעשה יהיה האכילה באופן יותר נעלה, הוא עבודה קשה.

כשאנו סופרים ספירת העומר כולנו אומרים הברכה וה'רבונו של

ועולה ומנחה ונסך לא תסכו עליו, ורק קטורת היו מקטירין עליו, והקטורת היה ריח, ואמרו בגמרא (ברכות מג:) איזהו דבר שהנשמה נהנית ממנו ואין הגוף נהנה ממנו הוי אומר זה הריח, ומזבח החיצון רומז על תיקון הגוף, כדמצינו הלשון (זבחים יג:) 'אכילת מזבח', ובכל יום היה העבודה בבית המקדש בשתי מזבחות אלו לעבוד השי"ת בגוף ובנפש, ומסיים המדרש תדשא כך צריך תמיד לעבוד את ה' בכל יום בגוף ובנפש יחד.

ובזה פירש הטעם של המאן דאמר דהלבונה היה על מערכות לחם הפנים ממש, כי לבונה הוא אחד מסממני הקטורת הרומז לתיקון הנפש, ולחם הפנים לאכילה קאתי רומז על תיקון הגוף, ולכן משום חשיבות הנשמה, הוי לבונה זכה על המערכת ממש, והמאן דאמר דסבירא ליה על בסמוך, שהיה הלבונה בין ב' המערכות סבירא ליה כיון שצריך לעבוד השי"ת בגוף ובנפש יחד, צריך להיות באמצע.

ובזה מבאר הרה"ק מבעלזא כפל הלשון ביום השבת ביום השבת יערכנו, דכפסוק הקודם כתיב ונתת על המערכת לבונה זכה, כתיב אח"כ ביום השבת ביום השבת יערכנו, כי

שבת קודש רומז לתיקון הנפש, כדאיתא בזהר הק' (ח"ב רה.) שבת קודש יומא דנשמתא, וגם יש מצוה לענג את השבת, והרי ששבת רומז לתיקון הגוף והנפש ביחד, ועל כן כתב ביום השבת ביום השבת דבעריכת לחם הפנים עם הלבונה היה תיקון הגוף והנפש כמו בשבת, וזהו לפני ה' תמיד, דצריך לעבוד השי"ת בגוף ובנפש יחד תמיד בכל יום ויום.

ואפשר לומר לפי דבריו שהוא מה שנאמר אצל ספירה שבע שבתות תמימת תהינה, שבכל ימי הספירה צריך להיות האכילה באופן נעלה כזה כמו בשבת, אכילה שיש בה תיקון הגוף והנפש ביחד.

וזה מה שנאמר וספרתם לכם ממחרת השבת, שהורו לנו חז"ל (מנחות סה:) כי שבת זה יו"ט הוא, והכוונה על יום טוב פסח הראשון שאז היה גאולת מצרים, והיה אז אתערותא דלעילא בתורת מתנה כמו שבת. בפסח יש לנו המצות עשה היחיד בזמן הזה שיש באכילה, והוא מצות אכילת מצה.

והעבודה של ימי הספירה הוא להמשיך קדושת אכילה זו לכל ימי השנה, והוא ע"י שמקריבים קרבן העומר משעורים שהוא מאכל

מירדות והפרעות, כך גם צריך האדם שיהיה בחינת שבת גם בחול, שלא יהיה לו מפריעים לתלמודו, ואז יגדל להיות תלמיד חכם.

בן אפשר לומר שזה עבודתנו בימי ספירת העומר, ממחרת השבת יו"ט של פסח, שאז כל יהודי מתמלא באמונה, והעבודה של ימי הספירה הוא להמשיך אמונה זו על כל ימי העומר, עד שיהיה אצלו שבע שבתות תמימות תהיינה.

בספר משך חכמה כתב, שרצון השי"ת שלא יתגשמו בני ישראל בעבודת קרקע ונתן הבורא מצות הרבה בכל פועל, בכל מצעד ליחד כל עניני בני אדם אל השי"ת, ולהיות כל פועלים החומריים לדרכים מאירים ומזהירים, להגיע בהן לשלמות האמיתי ולהתקרבות השי"ת. ולכן בתחילת הקצירה צוה להביא עומר ושתי הלחם להשם, ואז יותרו באכילת חדש. וכן בסוף הקצירה לא תכלה פאת שדך בקצרך (ויקרא כג כב), רק ליתן לעני. ובתוך הקצירה לא תלקט וגו'.

הכלל ראשית ואמצע וסוף הקצירה קודש הם להשם. וקודש הוא לענינים אשר בהן יושרש החמלה

בהמה, ואז בחג השבועות מקריבים את שתי הלחם שהוא מחיטים שהוא מאכל אדם, להורות לנו שצריכים להעלות האכילה שלנו מצורה שהוא מאכל בהמה עד שנוכה לאכול בקדושה באופן שיהיה מאכל שלנו בבחינת מאכל אדם.

אמנם כמו שאמרנו, עבודה זו היא עבודה רבה, ואולי במוח ובמחשבה כל אחד ואחד היה רוצה לאכול באופן נעלה, אך כשזה מגיע למעשה זה דורש כוחות אדירים כדי שנוכל להוציא ענין זה מכוח אל הפועל. ועל זה אומר המדרש אימתי הן תמימות בזמן שישאל עושין רצונו של מקום, כשעושים המצוה ומוציאים את המצוה אל הפועל, באותו אופן כמו הרצון, היינו כמו שרצה במחשבתו כדאמרן.

ואפשר להוסיף ולומר לפי מה ששמענו בשיעור פרקי אבות מהרה"ג רבי ישראל יצחק אשכנזי שלי"מ"א על ענין תלמיד חכם שהוא בבחינת שבת (זה"ק פרשת צו) שהכוונה שכדי שיוכל ללמוד צריך להיות אצלו תמיד כמו שבת, שכמו שבשבת אין לאדם שום מרדות ועסקים, ואז הוא יכול ללמוד בלי

שבתות תמימות תהיינה, להגיע בהן לשלמות האמיתי ולהתקרבות השי"ת.

יעזור השי"ת שנוכה לקדש את עצמינו בקדושה של מעלה באופן שיהיה שבע שבתות תמימות תהיינה, ושנהיה תמימות בכחינת עושין רצונו של מקום, עדי נוכה לקבלת התורה ולביאת גוא"צ בב"א.

והחסד, אשר הן הן המגיעות את הישראלי לאושר השלמות ולהתכלית הנרצה לאלוקים יתעלה. ולכן סיים הפרשה ובקוצרכם וגו', אעפ"י שכבר נכתב בפרשת קדושים, לעורר לבבינו למושכל הזה.

והם הדברים אשר אמרנו שעבודתנו בימי הספירה יהיה באופן ששבע

